

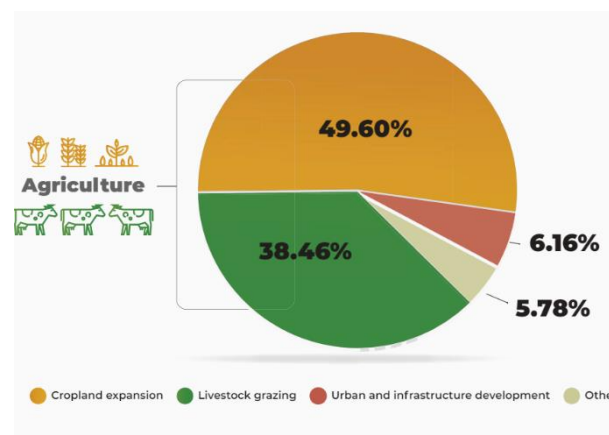
NIEUWE EUROPESE WETGEVING TEGEN ONTBOSSING

FACT OR FAKE? “HET GEBRUIK VAN HOUT VEROORZAAKT ONTBOSSING”.

FAKE: Hout associëren mensen met ontbossing, maar hout uit verantwoord beheerde bossen zorgt juist voor de instandhouding van bossen. Wist je dat de landbouw en veeteelt de belangrijkste oorzaak zijn van ontbossing? Daarom heeft de EU een nieuwe wet aangenomen om ontbossing door landbouw producten aan te pakken. Hier wordt gebruik gemaakt van de ervaring die de houtsector heeft opgedaan in haar verduurzamingsstrijd.

De omzetting van bossen in akkerland is de belangrijkste oorzaak van bosverlies. Volgens de FAO¹ veroorzaakt dit minstens 50% van de wereldwijde ontbossing. Veeteelt en begrazing zijn verantwoordelijk voor bijna 40% van de wereldwijde ontbossing. De ontwikkeling van steden en infrastructuur, waaronder bouwwerkzaamheden en de uitbreiding van wegen, is met iets meer dan 6% van het totaal de derde oorzaak van de wereldwijde ontbossing.

Veel van de tropische bossen die worden gekapt voor landbouwdoeleinden, worden gebruikt voor de productie van wereldwijd verhandelde

goederen. De consumptie in de EU is goed voor ongeveer 10% van de wereldwijde ontbossing, vooral palmolie en soja, die samen goed zijn voor meer dan twee derde ² van het totaal.

Ontbossing en de aantasting van bossen hebben gevolgen voor de milieudoelstellingen van de EU, zoals de bestrijding van klimaatverandering en biodiversiteitsverlies, maar ook voor mensenrechten, vrede en veiligheid. Daarom streeft de EU er naar het wereldwijde verlies aan bossen tegen te gaan. Daarvoor heeft de EU wetgeving gemaakt, de zogenaamde Regulation on Deforestation-free products (EUDR). De wet schrijft voor dat er alleen goederen en

¹ FAO Remote Sensing Survey Reveals, 2020

²<https://www.europarl.europa.eu/topics/nl/article/20221019ST044561/>

producten op de markt mogen komen, die niet zorgen voor ontbossing of aantasting van bossen. Daarnaast moet het legaal geproduceerd zijn. Producten die hun herkomst vinden in gebieden die na 30 december 2020 ontbost zijn, mogen niet op de EU-markt gebracht worden en niet worden geëxploiteerd. Het is van toepassing op producten zoals: palmolie, soja, cacao, koffie, vee en hout, alsook afgeleide producten zoals rundvlees, leer en drukwerk, meubels, cosmetica en chocolade.

De EUDR is de opvolger van de EUTR (European Timber Regulation) die al sinds 2013 geldt voor de import van hout en houtproducten. Het is een goede zaak dat de wetgeving nu wordt verbreed aangezien het juist producten zijn als palmolie, soja en rundvlees die zorgen voor de ontbossing. Bossen kun je op een duurzame manier beheren door selectief hout te kappen en vervolgens het bos voor een lange tijd met rust te laten en te beschermen. Hierdoor zorg je ervoor dat het bos juist behouden blijft. Door het gebruik van hout krijgt het bos een economische waarde waardoor mensen minder snel geneigd zijn om het te veranderen in ander landgebruik.

De EUDR geldt voor alle marktdeelnemers en handelaren die relevante producten of grondstoffen binnen de EU willen importeren, exporteren of produceren. De EUDR geldt zowel voor grote als kleinere ondernemingen, en ook voor eenmanszaken. De Europese verordening gaat eind 2024 van kracht.

Hout heeft een enorme voorsprong op andere producten. In 2008 is namelijk al bepaald dat alle rijksinstanties vanaf 2010 uitsluitend aantoonbaar duurzaam geproduceerd hout mogen inkopen en aanbesteden en bij levering op het project dit te controleren. Sinds 2006 rapporteren leden van de VVNH het aandeel duurzaam geproduceerd plaatmateriaal, naaldhout, gematigd en tropisch hardhout dat zij importeren en/of inkopen op de Nederlandse markt. Uit het laatste onderzoek blijkt dat bijna 90% van het hout voorzien is van een (FSC, PEFC of Keurhout) CoC-certificaat voor duurzaam bosbeheer.

Begin april stond het Houtcafé van de VVNH voor de vierde keer in het teken van de EUDR. Tijdens deze bijeenkomst werden o.a. de aanvullende eisen besproken zoals het kunnen overleggen van de geolocatie van de geogoste stam. Julius Seinen van het ministerie van LNV benadrukte dat de sector niet moet rekenen op uitstel van de wet. LNV werkt eraan om zo snel mogelijk duidelijkheid te verschaffen wat de houthandel nu precies wel of niet moet doen. Er zitten verschillen in handhaving tussen EUTR en EUDR. Zo mag de NVWA voor overtreding van de EUDR bestuurlijke boetes opleggen; dit wordt opgenomen in de Nederlandse Omgevingswet. Ook bedrijven die hout bewerken binnen de EU, krijgen extra werk na invoering van de EUDR. Met name administratieve handelingen binnen de webapplicatie Traces van de EU. Traces staat voor TRAdE Control and Expert System. Als de douanecode (HS-code) verandert is dat een handeling die je moet aangeven. Telkens als de HS-code verandert, geldt ook de due diligence verplichting. Dus ook bij oogst en productie binnen de EU.

Voor de EUDR moet je een stelsel van zorgvuldigheidseisen opstellen (due diligence). Dit is een raamwerk van procedures en maatregelen. Dan informatie vergaren, een risico analyse doen en mitigerende maatregelen nemen om eventuele risico's te reduceren. Je dient de zorgvuldigheidsverklaring in, met onder meer de geolocatie en je doet aangifte bij de douane. Hout dat een FSC of PEFC certificaat heeft, is geen garantie dat het volledig voldoet aan de EUDR. Zowel PEFC als FSC hebben modules ontwikkeld om hun certificaathouders te helpen. Bij FSC is dit de Regulatory Module, een aanvulling op de FSC standards, en blockchain, een ict-systeem om alle data in te voeren en te bewaren. De VVNH laat een stappenplan opstellen voor haar leden om eenvoudiger aan de nieuwe wet te voldoen.

Samenvatting: uit dit artikel blijkt dat duurzaam geproduceerd hout niet bijdraagt aan ontbossing. Het is juist de omvorming van bos naar akkerland, met producten bestemd voor onze supermarkt, wat de belangrijkste oorzaak is van bos verlies.

Meer weten over de EUDR?

Mocht je naar aanleiding van het lezen van dit artikel vragen hebben over de EUDR meldt dit dan bij kennisversneller Hout in de GWW Bryndis Perdijk, kennisversneller@houtindegww.nl